

Warszawa, 29-12-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

VII.7202.11.2022.MM

Pan
Henryk Kowalczyk
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ePUAP

Szanowny Panie Premierze,

Rzecznik Praw Obywatelskich w ostatnim czasie zapoznał się z doniesieniami prasowymi dotyczącym procedury przyznawania tzw. pomocy suszowej za rok 2022 oraz uwagami i wątpliwościami zawartymi w kierowanych do Biura RPO wnioskach obywateli dotyczących tej problematyki.

Wyłaniający się z powyższych przekazów obraz, według którego złożenie wniosku o przyznanie pomocy jest utrudnione z uwagi na problemy techniczne, a jednocześnie zmianie ulegają poszczególne kryteria i terminy naboru, może budzić po stronie zainteresowanych obywateli poczucie zagubienia i naruszać ich bezpieczeństwo prawne, a tym samym naruszać wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Rzecznik zdaje sobie sprawę, że jedną z przyczyn zaistniałego stanu rzeczy była bardzo duża ilość złożonych w tym roku wniosków o przyznanie pomocy suszowej. Szczególnie istotne

powinno być więc wyciągnięcie wniosków i wypracowanie nowych rozwiązań dotyczących przyznawania tego typu pomocy w porozumieniu m. in. z samorządami rolniczymi.

Jednym z najistotniejszych problemów zasygnalizowanych we wnioskach skierowanych do RPO było nieobjęcie tzw. pomocą suszową samotnych rolników. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi stoi na stanowisku, że przedmiotowa pomoc nie ma na celu wyrównania poniesionych przez producentów rolnych strat w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Celem tej pomocy jest umożliwienie rodzinom, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w gospodarstwie rolnym niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, przezwycięzenie trudnej sytuacji materialnej oraz wsparcie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życie w odpowiednich warunkach. Należy w tym miejscu zwrócić jednak uwagę, że utrata płynności finansowej w związku z wystąpieniem w gospodarstwie rolnym niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w równym, a często nawet większym stopniu dotyczy rolników samotnych lub pozostających w związkach nieformalnych. Zasadne byłoby więc czytelne komunikowanie takim osobom, z jakich alternatywnych form wsparcia mogą one skorzystać.

Rzecznik Praw Obywatelskich został również poinformowany o problemie dotyczącym terminu składania wniosków o wsparcie przez rolników, którzy w 2021 r. ponieśli straty w uprawach spowodowane niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 maja 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 1172) nabór wniosków w tym zakresie trwał od dnia 16 czerwca do dnia 30 czerwca 2022 r. Rzecznik przyjął informacje dotyczące tej sytuacji przekazane w piśmie Departamentu Budżetu MRiRW z dnia 16 grudnia 2022 r. (znak: DBD.dyr.071.52.2022) w ramach

sprawy prowadzonej w Biurze RPO o nr VII.7202.10.2022. Jednocześnie Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie zwrócić uwagę, że 14-dniowy termin należy uznać za zbyt krótki i niestwarzający rolnikom realnych szans na zapoznanie się z informacją o naborze wniosków i złożenie stosownych dokumentów. W przyszłości należałoby unikać stosowania tak krótkich okresów naboru.

Ponadto RPO pragnie uprzejmie zwrócić uwagę, że do dnia dzisiejszego do Biura RPO nie wpłynęła odpowiedź na wystąpienie Rzecznika dotyczące funkcjonowania aplikacji suszowej z dnia 8 listopada 2022 r. skierowane do Pana Ryszarda Bartosika, Sekretarza Stanu w MRiRW (kopia w załączeniu).

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie, a także udzielenie odpowiedzi na wystąpienie RPO z dnia 8 listopada 2022 r.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Załącznik 1: wystąpienie RPO do MRiRW z 8.11.2022 r.

Do wiadomości:

Pani Katarzyna Szczepaniak

Dyrektor Biura

Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych